

Enø Digelaug - Hjørnet ved Strandvej 31

Bilag 3: Natura 2000 væsentlighedsvurdering

Enø Digelaug

Dato: 2. december 2024

Indhold

1	Baggrund	2
2	Lovgrundlag.....	3
2.1	Natura 2000	3
3	Metode	4
3.1	Potentielle påvirkninger af Natura 2000-områder	5
4	Natura 2000 område 169: Havet og kysten mellem Karrebæk Fjord og Knudshoved Odde	5
4.1	Habitatområde H148 Havet og kysten mellem Karrebæk Fjord og Knudshoved Odde	6
4.2	Fuglebeskyttelsesområde F81 Karrebæk, Dybsø og Avnø Fjorde	6
4.3	Målsætninger	7
4.4	Væsentlighedsvurdering.....	7
4.4.1	Habitatnatur	7
4.4.2	Habitatarter	8
4.4.3	Fugle.....	9
4.5	Kumulative effekter.....	9
4.6	Sammenfatning	10
5	Referencer.....	10

1 Baggrund

Projektet ved Strandvej 31 på Enø udspringer af et tidligere kystbeskyttelsesprojekt, som blev udført i 2023 for at beskytte bebyggelse mod oversvømmelse og erosion. På Figur 1.1 er vist et oversigtskort over projektområdet for Strandvej 31. Efter det tidligere kystbeskyttelsesprojekts udførelse blev det klart, at erosionsbeskyttelsen ved nogle strækninger, herunder Strandvej 24-31 ikke fungerede optimalt. Specielt ved Strandvej 31 blev der observeret, at skråningsbeskyttelsen risikerede at blive undermineret på grund af en større erosion end forventet, som truede både konstruktionen og de bagvedliggende sommerhuse. For at akut afværge dette blev der bygget en mindre midlertidig hofde, men denne løsning vurderes ikke at være tilstrækkelig eller holdbar på længere sigt, da den ikke er dimensioneret korrekt.

Høfden ønskes nu udbygget med korrekte dimensioner med det formål at fastholde sediment og opretholde den nødvendige beskyttelse mod erosion. Høfden er designet til at sikre, at det fodrede sediments transport langs kysten begrænses, samtidig med at den beskytter området mod fremtidige stormsituationer. Formålet med projektet er således at styrke den samlede kystbeskyttelse af bebyggelse (sommerhuse), reducere hyppigheden af sandfodring, forlænge levetiden af de nuværende anlæg og sikre mod yderligere erosionsskader.



Figur 1.1: Oversigtskort over den havvendte strækning af Enø og et zoom af kysten ved Strandvej 31. Quickfoto er taget i foråret 2024.

2 Lovgrundlag

EU har vedtaget to naturbeskyttelsesdirektiver, som pålægger EU's medlemslande at bevare en række arter og naturtyper, der er sjældne, truede eller karakteristiske for EU-landene:

- **Habitatdirektivet¹** har til formål at beskytte arter og naturtyper, der er karakteristiske, truede, sårbare eller sjældne i EU. Hvert EU-land skal udpege områder, der kan fungere som sikre levesteder for de naturtyper og arter, som er opført på habitatdirektivets bilag I og II. Disse områder betegnes habitatområder. Habitatdirektivet omfatter derudover en generel beskyttelse af de arter, som er opført på direktivets bilag IV (de såkaldte bilag IV-arter). Beskyttelsen af bilag IV-arterne gælder også uden for habitatområderne.
- **Fuglebeskyttelsesdirektivet²** har til formål at beskytte yngle- og rasteområder for fugle, som er sjældne, truede eller følsomme over for ændringer af levesteder i EU. Hvert EU-land skal udpege områder for at beskytte fugle, der er omfattet af fuglebeskyttelsesdirektivet. Disse områder benævnes fuglebeskyttelsesområder.

Natura 2000 er betegnelsen for det internationale netværk af habitatområder og fuglebeskyttelsesområder i EU. Områderne er udpeget for at bevare og beskytte naturtyper og vilde dyre- og plantearter, som er sjældne, truede eller karakteristiske for EU-landene. Habitatdirektivet har til formål at fremme biodiversiteten i medlemsstaterne ved at definere en fælles ramme for beskyttelsen af arter og naturtyper, der er af betydning for EU. Dette sker hovedsageligt gennem udpegning af særlige bevaringsområder, de såkaldte habitatområder. I habitatområderne skal der sikres eller genoprettes en gunstig bevaringsstatus for de arter eller naturtyper, som området er udpeget for. Fuglebeskyttelsesdirektivet har til formål at beskytte og forbedre vilkårene for de vilde fuglearter i EU. Dette sker bl.a. ved, at medlemslandene forpligter sig til at udpege fuglebeskyttelsesområder. I Danmark udgør habitatbekendtgørelsen³ en væsentlig del af implementeringen af habitatdirektivet og fuglebeskyttelsesdirektivet. Habitatbekendtgørelsen har blandt andet til formål at udpege internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000-områder) og fastsætte regler for administrationen af disse områder. For projekter, der udføres i medfør af kystbeskyttelsesloven, er implementeringen af habitat- og fuglebeskyttelsesdirektivet sket i kysthabitatbekendtgørelsen⁴. I det følgende beskrives lovgrundlaget for Natura 2000-områder, jf. kysthabitatbekendtgørelsen.

2.1 Natura 2000

Natura 2000-områderne er udlagt inden for EU for at beskytte værdifulde naturområder, dyr og planter, som er omfattet af fuglebeskyttelsesdirektivet og habitatdirektivet. Natura 2000-områderne udgør et økologisk netværk af beskyttede naturområder gennem hele EU. For hvert af de danske Natura 2000-områder er der udarbejdet en basisanalyse og en Natura 2000-plan, som beskriver tilstand, trusler og målsætning for områderne. Derudover foreligger der en handleplan for hvert område med det, der skal gøres for at forbedre naturtilstanden eller for at fastholde en gunstig bevaringsstatus.

En naturtypes bevaringsstatus anses for gunstig når:

¹ Rådets Direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter med senere ændringer

² Rådets direktiv nr. 79/409 af 2. april 1979, om beskyttelse af vilde fugle med senere ændringer

³ Bekendtgørelse nr. 1098 af 21/08/2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

⁴ Bekendtgørelse nr. 654 af 19/05/2020 om administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter for så vidt angår kystbeskyttelsesforanstaltninger samt etablering og udvidelse af visse anlæg på søterritoriet

- Det naturlige udbredelsesområde og de arealer, det dækker inden for dette område, er stabile eller i udbredelse
- Den særlige struktur og de særlige funktioner, der er nødvendige for dets opretholdelse på lang sigt, er til stede og sandsynligvis fortsat vil være det i en overskuelig fremtid
- Bevaringsstatus for de arter, der er karakteristiske for den pågældende naturtype, er gunstig.

En arts bevaringsstatus anses for gunstig når:

- Data vedrørende bestandsudviklingen af den pågældende art viser, at arten på lang sigt vil opretholde sig selv som en levedygtig bestanddel af dens naturlige levesteder
- Artens naturlige udbredelsesområde hverken er i tilbagegang, eller der er sandsynlighed for, at det inden for en overskuelig fremtid vil blive mindsket
- Der er, og sandsynligvis fortsat vil være, et tilstrækkeligt stort levested til, på lang sigt, at bevare bestande.

Formålet med Natura 2000-netværket er at sikre en gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper, som er på udpegningsgrundlaget for de enkelte Natura 2000-områder. Målsætningen er nærmere beskrevet i de enkelte Natura 2000-planer.

Højvandsbeskyttelsen af Enø er omfattet af kysthabitatbekendtgørelsens § 3, da projektet omfattes af bekendtgørelsens § 2, stk. 1) om tilladelse til at udføre kystbeskyttelsesforanstaltninger.

Ifølge kysthabitatbekendtgørelsen skal der foretages en vurdering af, om projektet, i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt. Hvis det vurderes, at projektet ikke vil påvirke Natura 2000-områder væsentligt, kan projektet gennemføres efter indhentning af de nødvendige tilladelser. Hvis det vurderes, at projektet kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets påvirkninger på Natura 2000-området under hensyntagen til bevaringsmålsætningen for det pågældende område.

Vurderingen skal også omfatte kumulative påvirkninger, som typisk ses som en forstærkning af påvirkningen af en given miljøkomponent (f.eks. forøget forstyrrelse af en artsgruppe). Kumulative påvirkninger kan også være mere komplekse påvirkninger, hvor samspillet af forskellige påvirkninger giver anledning til helt nye påvirkninger.

Nærværende notat indeholder en væsentlighedsvurdering i henhold til kysthabitatbekendtgørelsens § 3.

3 Metode

Myndighedernes forvaltning af Natura 2000-lovgivningen er blandt andet baseret på vejledningen til habitatbekendtgørelsen. Praxis i forvaltningen præciseres desuden i forbindelse med sager, som bliver afgjort af EU-domstolen og Miljø og fødevareklagenævnet.

Ifølge vejledningen til habitatbekendtgørelsen (Miljøstyrelsen, 2020), skal udtrykket væsentligt tolkes objektivt, men skal samtidig også ses i forhold til de lokale miljø- og naturforhold i det konkrete Natura 2000-område. Det er en væsentlig påvirkning af Natura 2000-området, hvis en plan eller et projekt risikerer at skade bevaringsmålsætningen for det pågældende Natura 2000-område. Påvirkningen skal vurderes ud fra, om den er så

væsentlig, at gunstig bevaringsstatus ikke kan opretholdes, eller der ikke kan opnås gunstig bevaringsstatus. Naturtyperne og arterne skal således være stabile eller i fremgang.

En påvirkning er som udgangspunkt ikke væsentlig:

- Hvis påvirkningen skønnes at indebære negative udsving i bestandstørrelser, der er mindre end de naturlige udsving, der anses for at være normale for den pågældende art eller naturtype, eller
- Hvis den beskyttede naturtype eller art skønnes hurtigt og uden menneskelig indgriben at ville opnå den hidtidige tilstand eller en tilstand, der skønnes at svare til eller være bedre end den hidtidige tilstand. Midlertidige forringelser eller forstyrrelser i en eventuel anlægsfase, der ikke har efterfølgende konsekvenser for de arter og naturtyper, som Natura 2000-området er udpeget for at beskytte, er almindeligvis ikke en væsentlig påvirkning.

Der er således inden for rammerne af reglerne mulighed for at vedtage planer eller gennemføre projekter, som medfører en vis negativ påvirkning, hvis blot denne påvirkning kan rummes inden for de naturlige udsving, eller hvis der kan ske reetablering inden for kort tid.

Hvis det i væsentlighedsvurderingen ikke kan afvises, at projektet kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en konsekvensvurdering. Kravet om en konsekvensvurdering gælder også for planer og projekter uden for et Natura 2000-område, hvis disse planer eller projekter kan påvirke væsentligt ind i Natura 2000-området. Det er kun i forbindelse med væsentlighedsvurderingen af en plan eller et projekts indvirkning på et Natura 2000-område, at væsentlighedsbegrebet kan finde anvendelse. Konsekvensvurderingen skal kunne udelukke, at aktiviteten kan medføre skade på de arter og naturtyper, som Natura 2000-området er udpeget for at beskytte. Hvis det ikke kan udelukkes, kan der ikke meddeles tilladelse, dispensation eller godkendelse til det ansøgte – undtagen i helt særlige og meget sjældne tilfælde, hvor forudsætningen for en fravigelse er opfyldt (i henhold til § 9 i kysthabitatbekendtgørelsen).

3.1 Potentielle påvirkninger af Natura 2000-områder

Projektet kan medføre følgende potentielle påvirkninger af Natura 2000-område nr. 169 Havet og kysten mellem Karrebæk Fjord og Knudshoved Odde:

- Inddragelse af habitatnaturtypen bugt
- Støj fra anlægsaktiviteter og visuel forstyrrelse fra anlægsaktiviteter som kan påvirke fugle på udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområdet
- Støj fra anlægsaktiviteter og visuel forstyrrelse fra anlægsaktiviteter som kan påvirke spættet sæl som er på udpegningsgrundlag for habitatområdet.

4 Natura 2000 område 169: Havet og kysten mellem Karrebæk Fjord og Knudshoved Odde

Natura 2000-området Havet og kysten mellem Karrebæk Fjord og Knudshoved Odde har et areal på 17.959 ha, hvoraf ca. 14.441 ha er havareal. Området er udpeget som habitatområde H148 Havet og kysten mellem Karrebæk Fjord og Knudshoved Odde og fuglebeskyttelsesområde F81 Karrebæk, Dybsø og Avnø Fjorde. Området er bl.a. udpeget for at beskytte en lang række yngle- og trækfugle. Det er bl.a. trækkende vandfugle, der benytter området som spisekammer på deres vej nord- eller sydover f.eks. spidsand samt flere ynglende terner. Spættet sæl yngler med en større bestand i området. Projektet (høfden) er placeret indenfor Natura 2000-området.

4.1 Habitatområde H148 Havet og kysten mellem Karrebæk Fjord og Knudshoved Odde

Habitatområde H148 dækker samme areal som Natura 2000 området. Udpegningsgrundlaget ses i tabel 1.

Tabel 1 Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype (Miljøstyrelsen, 2023).

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 148		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Vadeflade (1140)
	Lagune* (1150)	Bugt (1160)
	Rev (1170)	Strandvold med enårige planter (1210)
	Strandvold med flerårige planter(1220)	Kystklint/klippe (1230)
	Enårig strandengsvegetation (1310)	Strandeng (1330)
	Forklit (2110)	Hvid klit (2120)
	Grå/grøn klit* (2130)	Klitlavning (2190)
	Søbred med småurter (3130)	Kransnålsø (3140)
	Næringsrig sø (3150)	Brunvandet sø (3160)
	Tørt kalksandsoverdrev* (6120)	Kalkoverdrev* (6210)
	Surt overdrev* (6230)	Tidvis våd eng (6410)
	Urtebræmme (6430)	Rigkær (7230)
	Bøg på muld (9130)	Ege-blandskov (9160)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Skæv vindelsnegl (1014)	Sumpvindelsnegl (1016)
	Klokkefrø (1188)	Stor vandsalamander (1166)
	Spættet sæl (1365)	

4.2 Fuglebeskyttelsesområde F81 Karrebæk, Dybsø og Avnø Fjorde

Fuglebeskyttelsesområde F81 dækker samme areal som Natura 2000 området. Udpegningsgrundlaget ses i tabel 2.

Tabel 2 Fugle, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. I parenteserne står "T" for trækfugl og "Y" for ynglefugl (Miljøstyrelsen, 2023).

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 81		
Fugle:	Knopsvane (T)	Sangsvane (T)
	Grågåse (T)	Sædgåse (T)
	Bramgåse (T)	Spidsand (T)
	Skeand (T)	Krikand (T)
	Taffeland (T)	Troldand (T)
	Lille skallesluger (T)	Havørn (TY)
	Rørhøg (Y)	Blishøne (T)
	Klyde (Y)	Dværgterne (Y)
	Fjordterne (Y)	Havterne (Y)
	Rødrygget tornskade (Y)	

4.3 Målsætninger

I Natura 2000-plan for 2022-2027 Havet og kysten mellem Karrebæk Fjord og Knudshoved Odde er der opstillet målsætninger, som skal sikre det konkrete områdes integritet og bidrage til opnåelse af gunstig bevaringsstatus for naturtyper og arter (Miljøstyrelsen, 2023). Udvalgte, relevante målsætninger for Natura 2000 område 169: Havet og kysten mellem Karrebæk Fjord og Knudshoved Odde er:

- At de store lavvandede marine områder har et artsrigt dyre- og planteliv. Områderne opfylder derved livsbetingelserne for trækkende vandfugle som troldand og blishøne, der er i tilbagegang samt forekomster af bl.a. knopsvane, sangsvane, grågå, sædgå, bramgå, skeand, spidsand, taffeland og lille skallesluger.
- At fri landskabsdannelse og dynamik præger langt hovedparten af områdets kyststrækninger.
- At der er sikret tilstrækkelige, forstyrrelsesfri områder for Natura 2000-områdets meget store antal vand- og kysttilknyttede fuglearter samt spættet sæl.
- At sikre de marine naturtyper, der alle har en stærkt ugunstig bevaringsstatus. I dette område drejer det sig især om lagune (1150) der er repræsenteret med ca. 25% i den marinbaltiske region, samt bugt (1160), som har en særlig stor andel af forekomsten på europæiske plan.

4.4 Væsentlighedsvurdering

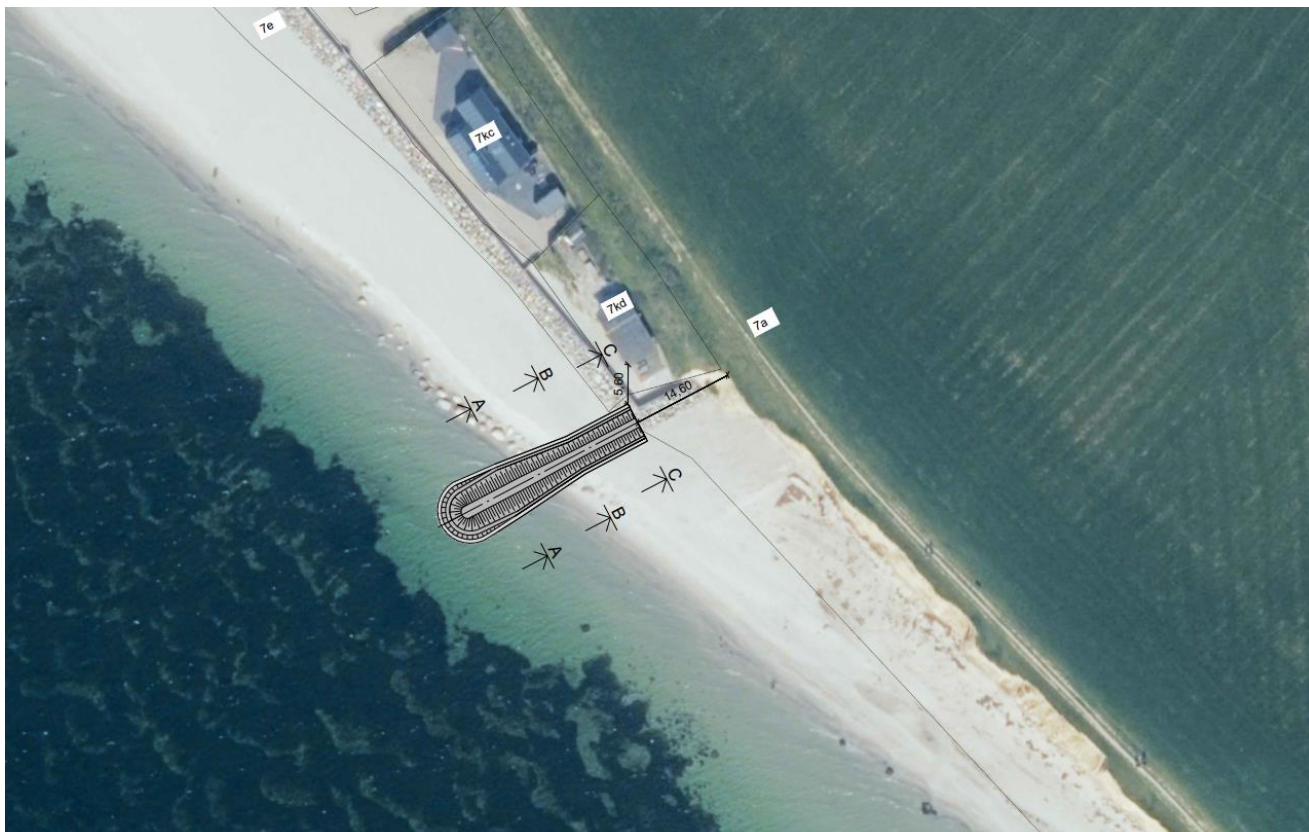
I det følgende beskrives vurderingen af om projektet vil have væsentlig indvirkning på natura 2000-området.

4.4.1 Habitatnatur

Den planlagte hofde er en del af et større kystsikringsprojekt af Enø. Da miljøvurderingen af det oprindelige projekt blev udført var afgrænsningen af habitatnaturtyper Natura 2000 område nr. 169 placeret et stykke fra kysten, således at projektet ikke medførte skade på habitatnaturtyper i Natura 2000 området. I mellemtiden er afgrænsningen af marine habitatnaturtyper ind mod land ændret, så den følger den tidligere kystlinje (ca. luftfoto 2021). Den naturtype der er udpeget i projektområdet er bugt. I mellemtiden er kystbeskyttelsesprojektet, herunder strandfodring med sand gennemført. Dette betyder at der "på kortet" er overlap med den nuværende sandstrand og kortlagt bugt. Det antages i denne væsentlighedsvurdering, at det kun er den del af hofden, der er placeret i vandet, der vil påvirke naturtypen bugt, og ikke den del der er placeret på den nuværende sandstrand. Etablering af hofden vil således kun inddrage et areal på ca. 115 m² af naturtypen bugt svarende til halvdelen af hofdens udbredelse, se figur 4.1. Der er i Natura 2000 området kortlagt 7.155 ha af habitatnaturtypen bugt (Miljøstyrelsen, 2023). Påvirkningen af habitatnaturtypen bugt vil således svare til 0,00016% af arealet af bugt i Natura 2000-området.

Det fremgår af EU-kommissionens vejledning til forvaltning af Natura 2000-lokaliteter i afsnit 4.5.2 (Europa-Kommissionen, 2019): "Et tab på et hundrede kvadratmeter naturtype kan f.eks. være væsentlig i forbindelse med en lille lokalitet for en sjælden orkide, mens et tilsvarende tab på stor steppelokalitet kan være uvæsentlig, hvis den ikke har nogen indvirkning på lokalitetens bevaringsmålsætninger."

Det vurderes, at et så lille tab af naturtypen bugt, der har så stor udbredelse i overensstemmelse med citat fra EU-vejledningen, vil være uvæsentligt. Hofdens areal udgør en ubetydelig andel af naturtypen bugt og påvirkningen er ikke væsentlig.



Figur 4.1: Plantegning af hølften, der viser hølftens placering samt placeringen af tværsnit. Talværdierne viser afstanden af tilhørende linje i meter. Ortofoto er fra foråret 2023.

4.4.2 Habitatarter

Spættet sæl forekommer med stor sandsynlighed i både Karrebæksminde Bugt, og arten kan derfor potentielt blive påvirket i forbindelse med de anlægsarbejdet.

Spættet sæl er den mest almindeligt forekommende sælart i Danmark og lever især i Kattegat, Limfjorden, Vadehavet og i dele af Smålandsfarvandet, særligt ved Avnø. Spættet sæl er opført på både habitatdirektivets bilag II og V, og er på grund af den store forekomst i Avnø Fjord medtaget i udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område nr. 169.

Spættet sæl blev næsten totalt udryddet i 1930'erne og fredet i 1977. Siden fredningen har bestanden været støt stigende, kun afbrudt af to udbrud af en virussygdom, der kun er dødelig for spættet sæl og slog ca. halvdelen af bestanden ihjel (1988 og 2002). Bestanden er vokset fra ca. et par tusinde individer ved fredningen i 1977 til et estimeret antal på omkring 15.000 individer i 2012.

Bevaringsstatus for spættet sæl er vurderet gunstig i hele Danmark og vurderes at være i fremgang. Den største trussel for artens udbredelse er primært forbundet med forurening med miljøskadelige stoffer, der kan skade forplantningsevnen, samt fiskeri og støj fra skibstrafik og andet anlægsarbejde (Fredshavn, et al., 2019).

Det kan ikke udelukkes, at enkelte individer af spættet sæl vil blive påvirket af forstyrrelse og undervandsstøjen fra projektet. Påvirkningen vil dog være kortvarig, og da spættet sæl og andre marine pattedyr er meget mobile, vil de kunne søge til andre nærliggende områder i den kortvarige anlægsperiode. Spættet sæl anses for at være adfærdsmæssig tolerant over for undervandstøj (Tougaard, 2014).

På baggrund af overstående vurderes det, at forstyrrelse og støj i forbindelse med projektet ikke vil påvirke spættet sæl væsentligt.

4.4.3 Fugle

Projektområdet ligger i fuglebeskyttelsesområdet F81 Karrebæk, Dybsø og Avnø Fjorde. Der vil ikke ske anlægsarbejder i egnede yngle- eller fourageringsområder for fuglene på udpegningsgrundlaget. Påvirkninger fra anlægsarbejdet vurderes udelukkende at knytte sig til støjpåvirkninger og eventuelt visuelle forstyrrelser på fugle. Der findes ingen kendte yngleforekomster af fuglene i nærheden af projektområdet. Fuglene foretrækker at yngle i områder uden forstyrrelser fra mennesker og rovdyr.

I forbindelse med anlægsarbejdet af høfden skal der køre dumpere til og fra området med materiale og der skal anvendes excavators (gravemaskine) til at grave og placere af materiale (sten). I følge produktblade er støjpåvirkningen omkring 110 decibel (dB), når maskinerne er i brug.

Effekten af støj på fugle er generelt ringe kendt, da der kun i meget begrænset omfang er forsket på området. Fugle ser oftest ud til at fortsætte deres aktiviteter upåagtet af høje støjniveauer, og oplagte problemer med støj er derfor tilsyneladende sjældne. Resultaterne af den forskning, der er foretaget, har som regel ikke ført til entydige konklusioner. Hvor der i første omgang ses en reaktion på en ny støjkilde, lærer fuglene gerne hurtigt at ignorere støjen (Chambers, 2008) (Paton, 2011). Et støjbidrag på 50 dB(A) eller derunder vurderes på baggrund af en række videnskabelige undersøgelser ikke at påvirke fugles ynglesucces og må derfor være det bedste bud på et acceptabelt støjniveau (Paton, 2011). Støjniveauet vil være faldet fra 110 dB til 50 dB ca. 1 km fra støjilden. De nærmeste levesteder for fugle er et levested for rørhøg 3,5 km nord for projektområdet og et levested for klyde 3,2 km øst for projektområdet. Støjen vil kun være i forbindelse med anlægsarbejde og kun når maskinerne arbejder. Anlægsarbejdet forventes at vare få uger og foretages uden for arternes yngleperiode.

Den midlertidige støjpåvirkningszone på mere end 50 dB(A) ligger langt uden for de kortlagte leve-/ynglesteder for fuglene på udpegningsgrundlaget (se Figur 4), og det vurderes derfor, at projektet ikke kommer til at forstyrre ynglende fuglene i deres naturlige færdsel. Støjens lokale og forbigående karakter vurderes ikke at have væsentlig påvirkning på fødesøgende fugle.

For mange arter af fugle kan visuel forstyrrelse ofte være en større forstyrrelse end støj. Det gør sig især gældende ved indtryk som fuglene opfatter som farlige. Ofte er påvirkningen dog kun effektiv over små afstande, og de fleste arter udviser stor tilvænningssevne (Petersen, 2014). Anlægsarbejdets lokale og forbigående karakter vurderes ikke at ville medføre visuel forstyrrelse af fuglene, da udbygningen af høfden ikke er en væsentlig ændring af kyststrækningen.

Samlet set vurderes støj og visuel forstyrrelse fra anlægsarbejdet ikke at medføre væsentlig påvirkning på fuglene på udpegningsgrundlaget.

4.5 Kumulative effekter

Ifølge habitatdirektivet skal væsentlighedsvurderingen også omfatte mulige kumulative påvirkninger, eksempelvis i forhold til allerede vedtagne planer, som endnu ikke er realiseret, og fra planer og projekter, som ligger i forslag.

Ved Vesterhave Mole i Karrebæksminde er der projekteret en skråningssikring i form af en stenskråning i forbindelse med et dige. Projekterne ligger ca. 1,3 km fra hinanden. Projektet er i høring indtil 26. november 2024 og forventes at udføres indenfor en måned efter opnåelse af tilladelse hvorfor anlægsfasen formentlig ikke vil være tidsmæssigt sammenfaldende med anlægsaktiviteten i indeværende projekt. Støjpåvirkningen i begge projekter er af lokal og forbigående karakter, det vurderes derfor ikke at medføre øgede kumulative

påvirkninger på Natura 2000-område nr. 169. Der er ikke kendskab til øvrige planer eller projekter, som vurderes at give anledning til kumulative påvirkninger i samspil med det ansøgte projekt.

4.6 Sammenfatning

Projektet ved Strandvej 31 omfatter udbygning af en hofde inden for Natura 2000-område nr. 169. Vurderingen viser, at projektet kun påvirker en ubetydelig lille del af naturtypen bugt (115 m² ud af 7.155 ha), og påvirkningen vurderes ikke at være væsentlig. Støjpåvirkningen fra anlægsarbejdet er midlertidig og vurderes at være uden betydning for ynglende og fouragerende fugle i området, da påvirkningen kun vil vare få uger og foregår uden for fuglenes ynglesæson. Støjniveauet vil være ubetydeligt ved fuglenes levesteder. Visuel forstyrrelse vurderes heller ikke væsentlig på grund af projektets begrænsede omfang og midlertidige karakter. Projektets påvirkning på fuglearter på udpegningsgrundlaget vurderes ikke at være væsentlig. Ligeledes vurderes det for spættet sæl, at forstyrrelse og støj i forbindelse med projektet ikke vil påvirke arten væsentligt.

Der er ingen kendte kumulative effekter med nærliggende projekter, da støjpåvirkningen er lokal og forbigående. Samlet vurderes projektet ikke at have væsentlig negativ indvirkning på Natura 2000-området eller dets udpegningsgrundlag.

5 Referencer

- Chambers, G. (2008). Results of the Baseline Breeding Bird Nesting Survey and Noise Assessment. *Los Angeles: the Los Angeles County Department of Public Works Oxford Basin Low Flow Diversion. Project Site in the City of Marina del Rey.* .
- Europa-Kommissionen. (2019). Meddelelse fra Kommissionen: "Forvaltning af Natura 2000-lokaliteter Bestemmelserne i artikel 6 i habitatdirektivet 92/43/EØF". https://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/management/docs/art6/DA_art_6_guide_jun_2019.pdf.
- Fredshavn, Nygaard, Ejrnæs, Damgaard, Therkildsen, Elmeros, . . . Teilmann. (2019). Bevaringsstatus for naturtyper og arter. Habitatdirektivets Artikel 17 rapportering. *Videnskabelig rapport fra DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi nr. 340*. Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi.
- Miljøstyrelsen. (2020). *Habitatvejledningen, Vejledning til bekendtgørelse nr. 1595 af 6. december 2018 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter*. Miljøministeriet.
- Miljøstyrelsen. (2023). *Natura 2000-plan 2022-2027 Havet og kysten mellem Karrebæk Fjord og Knudshoved Odde, Natura 2000-område nr. 169, Habitatområde H148, Fuglebeskyttelsesområde F81*.
- Paton, d. R. (2011). Tolerance to noise in 91 bird species from 27 urban gardens of Iberian Peninsula. *Landscape and Urban Planning*.
- Petersen, I. K. (2014). Post-construction evaluation of bird abundances and distributions in the Horns Rev 2 offshore wind farm area, 2011 and 2012.
- Tougaard, J. (2014). *Vurdering af effekter af undervandstøj på marine organismer. Del 2 - Påvirkninger. T. Teknisk Rapport Fra DCE, nr. 45, 51.*